

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 2
IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-311**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. balandžio 7 d. sprendimo Nr. SV-S-77 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 (toliau – Įstatymas) 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-311 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-311) siekiui didinti užimtumą, artinant profesinio mokymo pasiūlos atitiktį darbo rinkos ir savivaldybių poreikiams, sudaryti geresnes sąlygas asmenims likti konkurencingiems darbo rinkoje, tačiau nepritari Įstatymo projekto Nr. XIVP-311 teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių priežasčių:

1. Šiuo metu galiojančios Įstatymo nuostatos numato, kad pirminis profesinis mokymas yra skirtas asmens pirmajai kvalifikacijai įgyti (6 straipsnio 1 dalis), o tęstinis profesinis mokymas skirtas asmens kitai kvalifikacijai įgyti (7 straipsnio 1 dalis), asmens turimai kvalifikacijai tobulinti arba profesinį standartą atitinkančioms kompetencijoms, siekiant kvalifikacijos (arba jos dalies), įgyti (2 straipsnio 23 dalis). Taigi, asmuo (ne jaunesnis nei 14 metų – pagal Įstatymo 6 straipsnio 1 dalį), nepriklausomai nuo turimo išsilavinimo, neformaliojo mokymosi, darbo patirties, savanorystės ar savišvietos būdu įgytų kompetencijų, neturėdamas jokios profesinės kvalifikacijos, gali savarankiškai apsispręsti stoti arba gali būti siunčiamas Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 37 straipsnis) pirmosios kvalifikacijos pradėti mokytis pagal pirminio profesinio mokymo programą. Jei asmuo, besimokydamas pagal pirminio profesinio mokymo programą, pageidautų, kad jo neformaliojo būdu įgytos profesinės kompetencijos mokymosi metu būtų pripažintos, profesinio mokymo teikėjas, vadovaudamasis Įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi bei Ankstesnio mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-72 „Dėl Ankstesnio mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka, jas galėtų pripažinti. Asmuo, jau turintis pirmąją kvalifikaciją, gali apsispręsti stoti mokytis arba gali būti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siunčiamas mokytis pagal tęstinio profesinio mokymo programą ir tobulinti turimą kvalifikaciją arba įgyti kitą (ne pirmąją) kvalifikaciją. Taigi, Įstatymo projekto Nr. XIVP-311 rengėjų aiškinamajame rašte nurodytas tikslas gali būti pasiekiamas vadovaujantis šiuo metu galiojančiomis Įstatymo 2, 3, 6, 7, 12, 13, 18 ir 26 straipsnių nuostatomis, tobulinant Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymą Nr. ISAK-1019 „Dėl Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. lapkričio 22 d. įsakymą Nr. V-925 „Dėl Profesinio mokymo programų rengimo ir įregistravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. sausio 11 d. įsakymą Nr. ISAK-72 „Dėl Ankstesnio mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamus bendruosius profesinio mokymo planus, pritaikant pirminį profesinį mokymą bedarbiams, kad Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir darbdaviai bet kuriuo

kalendorinių metų laiku galėtų kreipti mokytis įvairaus amžiaus bedarbius bei persikvalifikuoti ar pirmąją kvalifikaciją įgyti siekiančius asmenis ir į pirminio profesinio mokymo programas.

Pastebime, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintu teisėkūros tikslingumo principu, teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, jei siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis.

2. Įvertinus šiuo metu Įstatyme įtvirtintą tęstinio profesinio mokymo sąvoką (2 straipsnio 23 dalis) bei Įstatymo 7 straipsnio nuostatas, manytina, kad Įstatymo projektu Nr. XIVP-311 siūlomas teisinis reglamentavimas nepagrįstai iškreiptų esamą profesinio mokymo sistemą, kai tik vyresni nei 25 metų amžiaus asmenys pagal tęstinio profesinio mokymo programas galėtų įgyti pirmąją kvalifikaciją, ir Europos Sąjungos socialinės politikos prioritetuose užimtumo srityje vis labiau akcentuojamas galimybių kūrimas asmenų mokymuisi visą gyvenimą, kalbama apie asmenį ir profesiją, visiškai neakcentuojant amžiaus. Pabrėžtina, kad toks teisinis reglamentavimas suvienodina nustatytus skirtumus tarp pirminio ir tęstinio profesinio mokymo, kadangi abiem atvejais būtų galima įgyti pirmąją profesinę kvalifikaciją. Pabrėžtina ir tai, kad šiuo metu Įstatyme nėra numatyta viršutinė riba asmenų amžiui dalyvauti pirminio ir (ar) tęstinio profesinio mokymo procese, o siekis bedarbius, turinčius darbo patirties, kuo greičiau grąžinti į darbo rinką gali būti pasiekiamas Įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose sukuriant teises prielaidas įgyvendinti ir trumpesnės trukmės profesinio mokymo programas.

3. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija siekia formuoti bendrą politiką profesinio mokymo srityje ir kompleksiskai spręsti Seimo narių Įstatymo projektu Nr. XIVP-311 siūlomus reguliuoti klausimus. Šiuo tikslu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. V-443 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytoje darbo grupėje svarstomi pirminio ir tęstinio profesinio mokymo organizavimo klausimai, šios srities teisinių santykių reglamentavimo Įstatyme pakankamumas, taip pat bedarbių priėmimo ir jų mokymo organizavimo pagal pirminio profesinio mokymo programas klausimai. Atkreipiame dėmesį, kad šios darbo grupės rengiamas Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo pakeitimo projektas bus teikiamas svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui 2021 m. rudens sesijoje ir yra įrašytas į Teisės aktų projektų, kuriuos Lietuvos Respublikos Vyriausybė siūlo įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 695 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“.

Ministras Pirmininkas

Švietimo, mokslo ir sporto ministras